11.10.2018

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 86/2018 vp)

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi tässä asiassa.

Yleisesti ottaen hallituksen esitys on kannatettava. Lupajaottelun poistaminen ja toimialakohtainen katsastuslupa keventävät sääntelyä, kuten myös luopuminen velvollisuudesta suorittaa kaikkia luvan mukaisia katsastuksia. Katsastajien jatkokoulutukseen pääsyn vaatimusten keventäminen on myös perusteltua.

Haluamme kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota katsastuksen laatuun ja sen valvontaan. Katsastus on lakisääteistä viranomaistoimintaa, jota tekevät katsastusyritykset. Asiakkaan kannalta merkityksellistä on katsastuksen hinta ja laatu. Yhteiskunnan velvoittamassa valvontatoiminnassa laadun merkitys on keskeinen. Viimekädessä kyseessä on yhdenvertaisuusperiaatteesta kansalaisten kesken. Tästä syystä on tärkeää, että katsastustoiminnan laatu on korkea ja katsastuksen lopputulos on sama riippumatta siitä, mikä luvanhaltijoista katsastuksen on suorittanut. Kyse on liikenneturvallisuuden ja ympäristön kannalta keskeisestä toiminnasta.

Liikenteen turvallisuusvirasto on arvioinut 2011-15, että vakavista vioista 42 % on jäänyt havaitsematta sekä tallentamatta ja ajoneuvon katsastuspäätös on ollut virheellinen 10 % katsastuksista, jolloin ajoneuvo olisi pitänyt hyväksyä tai hylätä. Vuosien 2016-17 aikana tehtyjen havaintojen perusteella 35 %:ssa katsastetuista autoista oli sellainen vakava vika, jota ei ollut havaittu määräaikaiskatsastuksessa. Siitä huolimatta, että hallituksen esityksen perusteluissa sanotaan näiden lukujen sisältävän epävarmuustekijöitä, on selvää, ettei katsastustoiminnan laatu ole yleisesti hyväksyttävällä tasolla.

Hallituksen esitys katsastustoiminnan laadunvalvonnassa käytettävien haamuautojen käytön säädöspohjan tarkentamisesta on kannatettava, kuten myöskin sanktio-oikeuden laajentaminen uhkasakkoihin. On ymmärrettävää, että alan yritysten ensisijainen tavoite on liiketoiminnan tuloksen maksimointi, mutta valvovan viranomaisen ja lainsäätäjän pitää huolehtia riittävän laatutason saavuttamisesta. Mikäli sitä ei voida nyt esitetyillä muutoksilla saavuttaa, täytyy asiaan palata, sillä nykytilanne on kestämätön. Asia on ollut tiedossa koko 2000-luvun eikä siihen ole saatu oleellista muutosta.

Hallituksen esityksen 41 pykälässä esitetään, että katsastetun ajoneuvon tarkastuksessa voitaisiin hyödyntää teknisenä asiantuntijana jatkossa yksityistä palveluntuottajaa. Esitetty muutos ei voi merkitä sitä, että tarkastuksen kohteeksi valitun auton saisi pysäyttää tätä tarkastusta varten joku muu kuin liikenne- ja viestintäviraston virkamies. Yksityisen yrityksen käyttäminen täytyy rajoittua avustamiseen itse tarkastuksessa.

Kunnioittavasti,

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry

Autoliitto ry
Hämeentie 105 A
PL 35
00551 Helsinki

Automobile and
Touring Club of Finland
Hämeentie 105 A, P.O.Box 35
FIN-00551 Helsinki Finland

puh. /tel. +358 9 7258 4400
fax +358 9 7258 4460
e-mail: autoliitto@autoliitto.fi
www.autoliitto.fi

trade reg. no FI02010093
reg.ass.no 108558
domicile Helsinki